

**M. COM. SEM - III (CHOICE BASED CREDIT SYSTEM) (2012
COURSE) : SUMMER - 2019**

SUBJECT: RESEARCH METHODOLOGY - I

Day: Saturday
Date: 27/04/2019

S-2019-0489

Time: 03.00 PM TO 06.00 PM
Max. Marks: 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Define 'Research'. Explain objectives and significance of research. **(16)**

OR

- a) What do you mean by hypothesis? State its importance in research. **(08)**
- b) Explain the different types of research. **(08)**

Q.2 What is 'Research Design'? Explain the steps involved in research design. **(16)**

OR

- a) Distinguish between primary data and secondary data. **(08)**
- b) Describe various stages of data analysis and interpretation. **(08)**

Q.3 What is 'Research Report'? Explain in detail the contents of research report. **(16)**

OR

- a) What are the main problems in drafting a questionnaire? **(08)**
- b) What are the requisites of a good research report? **(08)**

Q.4 Write short note on any **THREE** of the following: **(12)**

- a) Kinds of hypothesis
- b) Research design
- c) Qualities of interview method
- d) Observation method
- e) Role of computers in research

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पुर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ 'संशोधना'ची व्याख्या द्या. संशोधनाची वैशिष्ट्ये आणि महत्त्व स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

अ) 'गृहितकृत्य' म्हणजे काय? गृहितकृत्याचे संशोधनातील महत्त्व स्पष्ट करा. (०८)

ब) संशोधनाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. (०८)

प्र.२ 'संशोधन आराखडा' म्हणजे काय? संशोधन आराखडा तयार करण्यातील टप्पे स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

अ) प्राथमिक माहिती आणि दुय्यम माहिती मधील फरक स्पष्ट करा. (०८)

ब) माहितीचे विश्लेषण आणि अन्वयार्थ लावण्याचे विविध टप्पे वर्णन करा. (०८)

प्र.३ 'संशोधन अहवाल' म्हणजे काय? संशोधन अहवालातील समाविष्ट बाबी तपशीलवार स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

अ) प्रश्नावली तयार करताना विचारात घ्याव्या लागणाऱ्या मुख्य समस्या कोणत्या आहेत? (०८)

ब) चांगल्या संशोधन अहवालांसाठी आवश्यक असलेल्या बाबी सांगा. (०८)

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा (१२)

अ) गृहितकृत्याचे प्रकार

ब) संशोधन आराखडा

क) मुलाखत पध्दतीचे गुण

ड) निरीक्षण पध्दती

इ) संशोधन प्रक्रियेतील संगणकाची भूमिका